

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U004729

Державний реєстраційний номер: 0123U105040

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Встановити вплив сорту на врожайні властивості і посівні якості насіння жита посівного (озиме) та обґрунтувати їх впровадження в сільсько-господарське виробництво.

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут сільського господарства Карпатського регіону Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496952

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 5, с. Оброшине, Пустомитівський р-н., Львівська обл., 81115, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322396265

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085, 380442802525, 380445219277

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 425.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Теоретично обґрунтувати закономірності добору сортів жита посівного (озимого) за екологічною пластичністю з метою реалізації їх генетичного потенціалу в умовах Карпатського регіону

Назва роботи англійською:

To theoretically justify the regularities of selection of winter rye varieties according to ecological plasticity with the purpose of realizing their genetic potential in the conditions of the Carpathian region

Реферат українською:

Жито – культура універсального використання за різними напрямками, а саме: для випічки хліба; як зерно для годівлі худоби у зерносумішах, як зелена рослина – на ранній зелений корм та для випасання худоби. Цінність культури визначається тим, що вона дає ранній високоперетравний зелений корм, а житні висівки містять до 16 % протеїну, 3,5–4,0 % жирів та до 60 % вуглеводів. Солому використовують як корм у тваринництві та біоенергетичну сировину, а також для виготовлення паперу, предметів народного вжитку. Велике агротехнічне значення даної культури полягає в сильному кущінню і швидкому рості навесні, що пригнічує бур'яни, тому є добрим попередником для інших культур.

Реферат англійською:

Rye is a crop of universal use in various directions, namely: for baking bread; as a grain for feeding livestock in grain mixtures, as a green plant – for early green fodder and for grazing livestock. The value of the crop is determined by the fact that it provides early, highly digestible green fodder, and rye bran contains up to 16% protein, 3.5–4.0% fat and up to 60% carbohydrates. Straw is used as feed in livestock and bioenergy raw materials, as well as for the manufacture of paper and household items. The great agrotechnical value of this crop lies in its strong tillering and rapid growth in spring, which suppresses weeds, therefore it is a good precursor for other crops.

Індекс УДК: 633.14:001.891.3:631.526.3

Коди тематичних рубрик: 23.04.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Волощук Олександра Петрівна

Науковий ступінь: д. с. –г. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Удосконалені елементи технології вирощування жита посівного (озимого) за рахунок нових екологічно-пластичних сортів в умовах Карпатського регіону.

Назва НТП англійською: Improved elements of the technology for growing seed (winter) rye due to new ecologically plastic varieties in the conditions of the Carpathian region.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Рекомендації)

Галузь застосування: рослинництво

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Збільшення виробництва базового насіння залежить від ефективної сортозаміни новими екологічно пластичними сортами різних установ-оригінаторів і вимагає обґрунтування кращих для впровадження в сільськогосподарське виробництво. На основі ефективної сортозаміни можливий прогрес зернового господарства, подальше нарощування валових зборів, оскільки сорт виступає необхідною та незамінною ланкою складного комплексу організаційно-економічних і технологічних заходів, а також фактором пом'якшення впливу екстремальних умов погоди. Однак, його потенціал реалізується повною мірою, коли ґрунтово-кліматичні умови та агротехніка вирощування відповідає біологічним властивостям, забезпечуючи потенційну врожайність 8–10 т/га, є стійкий до умов перезимівлі, ураження хворобами і вилягання. Ці питання є особливо актуальними для Карпатського регіону де не ведеться селекція на створення сортів жита озимого.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Економія енергоресурсів

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Аграрна реформа в Україні, її наукове забезпечення, результативність / Я. М. Гадзало та ін. Економіка АПК. 2021. № 7. С. 6–15. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202107006>.
2. Безсусідня Ю. В. Ефективність попередників при вирощуванні жита озимого (*Secale cereale* L.) в умовах Північного Степу України. Зернові культури. 2022. Т. 6, № 2. С. 122–128. DOI: <https://doi.org/10.31867/2523-4544/0241>.
3. Білітюк А. П., Каленська С. М. Вирощування та використання жита на корм у тваринництві. Вісник аграрної науки. 2003. № 10. С. 22–28.
4. Білявська Л. Г., Білявський Ю. В. Сучасний стан насінництва жита озимого в Україні. Вісник Полтавської державної аграрної академії. Сільське господарство. Рослинництво. 2021. № 2. С. 67–73. DOI: <https://doi.org/10.31210/visnyk2021.02.08>.
5. Білявський Ю. В., Білявська Л. Г., Сокирко М. П. Сортозміна в досліді «Беззмінне вирощування жита озимого». Вісник Полтавської державної аграрної академії. Сільське господарство. Рослинництво. 2021. № 2. С. 100–106. DOI: <https://doi.org/10.31210/visnyk2022.02.11>.
6. Борзих О. І. Захист рослин та довкілля. Карантин і захист рослин. 2017. № 11. С. 1.
7. Боровик С. О. Наукові основи технології вирощування жита озимого. Аграрні інновації. Меліорація, землеробство, рослинництво. 2023. № 21. С. 22–28. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2023.21.3>.
8. Бреус Д. С. Світовий досвід ведення органічного землеробства та перспективи його розвитку в Україні. Таврійський науковий вісник. Сільськогосподарські науки. 2020. Вип. 116 (1). С. 198–206. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2020.116.1.27>.
9. Будьонний В. Ю., Башкатова Г. М. Потенційна забур'яненість ґрунту під час вирощування жита озимого. Вісник Харківського національного аграрного університету. Рослинництво, селекція і насінництво, плодовоовочівництво і зберігання. 2019. Вип. 2. С. 123–132. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/15284> (дата звернення: 10.05.2024).
10. Волощук О. П., Дицьо О. В. Формування урожайності жита озимого у Західному Лісостепу. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2014. Вип. 56 (1). С. 22–26. URL: https://phzt-journal.isgkr.com.ua/previous-releases/Zbirnyk_56_1.pdf (дата звернення: 09.05.2024).
11. Вплив органічних технологій на продуктивність та фітосанітарний стан жита озимого зони Полісся України / В. О. Поліщук та ін. Карантин і захист рослин. 2018. № 9–10. С. 5–8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kizr_2018_9-10_4 (дата звернення: 10.05.2024).
12. Гадзало Я. М., Лузан Ю. Я. Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції. Економіка АПК. 2021. № 8. С. 6–17. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202108006>.
13. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ : Центр Разумкова, 2022. 102 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf (дата звернення: 08.05.2024).
14. Господаренко Г. М., Пташник М. М. Вміст білка та крохмалю в зерні жита озимого залежно від видів, норм і строків внесення добрив. Новітні агротехнології. Агрохімія та ґрунтознавство. 2013. № 1. С. 5–10. DOI: [https://doi.org/10.21498/na.1\(1\).2013.119316](https://doi.org/10.21498/na.1(1).2013.119316).
15. Губа І. І., Стариченко В. М., Голик Л. М. Мінливість ознаки багатоквітковості у колекційних зразках жита озимого. Науковий вісник НУБіП. Серія «Агрономія». 2017. № 269. С. 110–117.
16. Губа І. І. Оцінка гібридів жита озимого F1 за продуктивністю та багатоквітковістю. Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН». 2017. Вип. 3. С. 159–171.

17. Демчук Н. Жито озиме: технологія вирощування, обробіток ґрунту, добрива, насіння, захист та збирання. URL: <https://superagronom.com/articles/378-jito-ozime-tehnologiya-viroshchuvannya-obrobitok-gruntu-dobryva-nasinnya-zahist-ta-zbirannya> (дата звернення: 10.05.2024).
18. Дицьо О. В. Перезимівля сортів жита озимого в умовах Західного Лісостепу. Актуальні проблеми агропромислового виробництва України : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. молодих вчених (с. Оброшино, 12 листоп. 2015 р.). Львів-Оброшино, 2015. С. 14–15.
19. Ефективність технологій вирощування озимого жита в умовах Західного Лісостепу України / М. Свідерко та ін. Вісник Львівського державного аграрного університету. Агрономія. Львів : Львів. держ. агроуніверситет, 2005. № 9. С. 126–133.
20. Єгоров Д. К., Циганко В. А., Дем'яненко С. Б. Жито озиме як поновлюване джерело енергії. Селекція і насінництво. 2020. Вип. 117. С. 164–178. DOI: 10.30835/2413-7510.2020.207162.
21. Жито озиме в сівозміні за органічного способу вирощування / О. І. Савчук, В. В. Гуреля, Н. А. Кошицька, Л. А. Іваненко. Агропромислове видавництво Полісся. Землеробство. 2015. Вип. 8. С. 24–27.
22. Жито озиме та тритикале. Народно-господарське значення. Історія, поширення, напрямки використання. Біологія культур. Технологія вирощування озимих зернових культур. Рослинництво : навч. посібник (1 ч.) / В. А. Мазур, І. С. Поліщук, Н. В. Телекало, М. О. Мордванюк. Вінниця : ТОВ «Друк», 2020. С. 97–106. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/27415.pdf> (дата звернення: 10.05.2024).
23. Забур'яненість посівів жита озимого залежно від способів обробітку ґрунту в умовах переходу до органічного землеробства / М. М. Кравчук, Р. Б. Кропивницький, Т. В. Клименко, О. О. Ярмолівч, В. Б. Кропивницький. Наукові горизонти. 2020. № 1 (86). С. 39–45. DOI: 10.33249/2663-2144-2020-86-1-39-45.
24. Злотенко О., Шевчук Г. Продуктивність сортів та гібридів озимого жита за різних рівнів інтенсифікації технології вирощування. Аграрна наука Західного Полісся : збірник наукових праць. Інноваційний розвиток землеробства на засадах еколого-економічної збалансованості : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Рівне, 2023. С. 65–66. URL: http://www.isg.rv.ua/images/files/konferen/2023/materialy_konferencii_23_st.pdf (дата звернення: 08.05.2024).
25. Змієвська О. А., Єгоров Д. К. Прояв гетерозису у нових простих експериментальних гібридів (F1) жита озимого. Селекція і насінництво. 2015. Вип. 107. С. 52–59.
26. Ключевич М. М., Осовець Ю. А. Вплив сівозмінного фактора та систем удобрення на розвиток хвороб жита озимого в умовах Полісся. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2010. № 4. С. 70–74.
27. Комплексна оцінка сортів жита озимого за вирощування в ґрунтово-кліматичних умовах Західного Лісостепу України / І. С. Волощук та ін. Львів : Сполом, 2017. 228 с.
28. Костюкевич Т. Оцінка впливу зміни клімату (RCP 8.5) на продуктивність озимого жита в Східному Лісостепу України. Modern trends in science and practice. Vol. 1 : collective monograph. California, USA. 2021. Р. 18–23. DOI: 10.51587/9781-7364-13302-2021-005-18-23.
29. Лотиш О. Я. Роль України на світовому ринку зерна: виклики і загрози. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 45. С. 45–56. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-56>.
30. Мазур З. О. Порівняльна характеристика кількісних ознак батьківських форм та кращих гібридів жита озимого. Scientific collection «Interconf». 2020. № 3 (33). С. 162–170. URL: <http://195.34.206.236/bitstream/123456789/1732/1/2020.10.26-28.pdf#page=163> (дата звернення: 09.05.2024).
31. Манько К. М. Урожайність сучасних сортів і гібридів жита озимого залежно від фону живлення та норму висіву. Селекція і насінництво. 2011. Вип. 99. С. 178–184. DOI: 10.30835/2413-7510.2011.66083.

32. Мойсієнко В. В., Тимошук Т. М. Урожайність і якість зерна гібридного жита озимого залежно від строків сівби. Modern innovations and promising ways of development of culture and science : proceedings of the XXXI International Scientific and Practical Conference. Boston, USA, 2022. S. 16–19. DOI: 10.46299/ISG.2022.1.31.
33. Морозко Н. А., Ситніков В. А. Екструдоване жито в раціоні дійних корів. Досягнення науки і техніки АПК. 2013. № 5. С. 50–52.
34. Оптимізація елементів технології вирощування гібридного жита в умовах Полісся. Вісник Полтавської державної аграрної академії. В. В. Мойсієнко, Т. М. Тимошук, О. П. Назарчук, Т. В. Дяков. 2021. № 3. С. 67–74. DOI: <https://doi.org/10.31210/visnyk2021.03.08>.
35. Поліщук В. О. Вплив мікродобрих та біопрепаратів на розвиток кореневої системи жита озимого. Вісник Житомирського національного агроекологічного університету. 2015. № 2 (50), т. 1. С. 318–324. URL: <http://ir.polissiauniver.edu.ua/handle/123456789/3390> (дата звернення: 10.05.2024).
36. Продуктивність та економічна ефективність вирощування жита озимого залежно від застосування різних норм гербіциду в поєднанні з регулятором росту рослин / Л. В. Розборська, І. Б. Леонтьюк, О. В. Голодрига, О. І. Заболотний. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2016. № 88 (1). С. 67–76. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/88/agro/ukr/9.pdf> (дата звернення: 10.05.2024).
37. Пташник М. М. Вплив добрив на фотосинтетичний потенціал і врожайність жита озимого. Вісник аграрної науки. 2015. № 4. С. 67–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaan_2015_4_16 (дата звернення: 10.05.2024).
38. Роль генетичного різноманіття жита озимого у створенні високоадаптивних сортів та гібридів / А. В. Ярош та ін. Генетичні ресурси рослин. Посібник Українського хлібороба : наук.-практ. зб. 2015. Т. 1. С. 81–83.
39. Методика проведення експертизи сортів рослин групи зернових, круп'яних та зернобобових на придатність до поширення в Україні / за ред. Ткачик С. О. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2016. 82 с. URL: <https://sops.gov.ua/uploads/page/5b7d6a4993544.pdf> (дата звернення: 02.05.2024).
40. Омелюта В. П., Григорович І. В., Чабан В. С. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур ; за ред. В. П. Омелюти. Київ : Урожай, 1986. 286 с.
41. Петерсон Н. В., Черномирдіна Т. О., Куриляк Є. К. Практикум з фізіології рослин / за ред. Н. В. Петерсон. Київ : Вид-во УСГА, 1993. С. 76–80.
42. ДСТУ ISO 4138: 2002. Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначення якості. Видання офіційне. [Чинний від 2002-12-28]. Київ: Держспоживстандарт України, 2003. 148 с.
43. Методика польового досліджу (зрошуване землеробство): навчальний посібник / В. О. Ушкаренко та ін. Херсон : Грін Д.С., 2014. 448 с.
44. Наумов О. Б. Визначення економічної ефективності виробництва за узагальнюючими показниками. Економіка АПК. 2000. № 5. С. 39–42.
45. Волощук О. П., Дицьо О. В. Вплив біологічних препаратів на польову схожість насіння жита озимого в умовах Західного Лісостепу. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2015. Вип. 57. С. 32–38. URL: <https://phzt-journal.isgkr.com.ua/previous-releases/Zbirnyk%2057.pdf> (дата звернення: 09.05.2024).
46. Волощук О. П., Дицьо О. В. Польова схожість насіння жита озимого залежно від агрометеорологічних факторів в умовах Західного Лісостепу. Передгірне та гірське землеробство і тваринництво. 2015. Вип. 58(II). С. 36–41.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Стасів Олег Федорович

д. с.-г. н., 08.00.04

Перелік осіб-виконавців

Волощук Ігор Степанович

(д. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.05)

Волощук Олександра Петрівна

(д. с.-г. н., професор, 06.01.05)

Воробйова Юлія Вікторівна

(к. с.-г. н.)

Гавриляк Ярослав Ярославович

(науковий співробітник)

Герешко Галина Степанівна

(науковий співробітник)

Глива Валентина Вікторівна

(к. с.-г. н., с.д., 06.01.05)

Островий Сергій Віталійович

(аспірант)

Скрут Василь Степанович

Случак Оксана Максимівна

(науковий співробітник)

Томкевич Дмитро Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Гадзало Віра Богданівна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна